

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.  
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

## FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

## POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

## SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota  
első emelet, az udvarban.

## Éjjeli menedékhely.

Debreczen, június 13.

(bb.) Évszázadok multak el, amíg az állam és a társadalom intézményei csakis egy kiváltságos osztály érdekeit szolgálták. Háborukat viseltek a nemzetek, patak számra ontották a vért, hogy az uralkodó testvérének vagy rokonának trónt szerezzenek és közhit volt, hogy akkor boldogok a népek, ha száraz kenyeret esznek, de az uralkodó család hatalmának, tekintélyének, dicsőségének fényében sütkérezhetnek. Jogot, törvényt hoztak kiváltságos családok számára és sokszor fegyvert is fogtak a „nemzet”-nek nevezett kiváltságos osztályok a szabadságért, ami nem volt egyéb, mint az ő osztályuk kiváltságos helyzete.

Ebben az időben a királyi udvar, a vitézi torna- és a lovagjátékok intézményeiben dobogott a nemzet szíve. Elhisszük, hogy ezeknek körében mentek végbe azok az események, melyek tartalmat adtak egy nemzet életének.

Ezután jött a polgárság uralma. Ne mondjuk, hogy ez letűnt időszak, mert tart most is. Sok jogát még csak ezután fogja kicsikarni a régi nemesi osztályoktól. Irodalom, művészet, közgazdaság, tudomány, sajtó, parlament azonban ma már nem egyedül a polgári osztályé, részt kér belőle az eddig semmibe sem vett munkásság, amely szintén szerepet kér, amelynek eszméi, vándorlása, munkája része az egész nemzet életének.

Ezen történeti visszatekintés után értettem meg, hogy az a ház, amelyik Debreczenben a Rákóczi-utca egy eldugott részében van, amelynek nagy az udvara, alacsony az ablakai, kapuján egy igénytelen tábla: *Iparos ifjak egyleti szállója*, amely mellett száz ember elmegy minden gondolat nélkül, — a magyar társadalom egy osztályának ép oly jelentős intézménye, mint akár a nemzeti kaszinó egy másik osztályának. Magyarországot gyalog bejáró munkanélküli munkások itt lelnek éjjeli szállást. Itt

lelnek egymásra a poszonyi nyomdász, a trencsényi üveges, az erdélyi cipész, a horvátországi bádogos.

Mint a hangyák egy hangyabolyban, ezer irányban nyüzsögnek, forognak, úgy lépik el a vándorló munkások a falusi parasztházakat, a városok éjjeli menedékhelyeit. Mint egy tündérsziget a távol messzeségben, látszik a hely, ahol biztos munkát kapnak. — Addig az országut egyetlen meghitt barátjuk; de néz feljűk az uton is száz veszedelem, csábító kísértések, testüket, lelküket fenyegető szírének. Istenem, miért keresik az írők csak a romlottságot, az élet rutságait az elnyomott osztálynál, miért nem látják az országut és az éjjeli menedékhely szomorú-édes költészetét, amelyen itt-ott áteszillan az aranyos humor, mért nem látják, mért nem érzi át a társadalom a munkásokban is az egész életet?

Gyilkos, szivtelen és tudatlan az a rendőrhatalóság, amelyik szuronyt szegez a munkás vándorlásának, mert azt hiszi, hogy utazni, vándorolni és élni az életet csakis a jó sorsban született, a pénzes embernek van joga. De egyszer arra legyen gondja a hatóságnak, hogy oltalmazza, gondjába fogadja a munkát keresőt. Egyiket hosszú vándorlásában a pálinka öli meg, másikat az ész és szív nélkül adott alamizsna. A társadalom közömbössége a koldulásba, a pálinkaivásba, a tolonczházba és az ügyészség börtönébe űzi a vándor munkást, aki szép reményekkel, fiatalon, munkakedvvel indult első vándorutjára.

Ha Debreczen tudott lenni vezető a tudományban évszázadokon át, legyen egyszer első az összes magyar vidéki városok között, hivatva van arra, hogy munkásainak, közvetve az egész társadalomnak érdekeiről gondoskodjék. — Debreczen városától egész és rendszeres — tegyük még hozzá, hogy a város régi hagyományaihoz hiven jól megfontolt — munkásvédelmet kérünk.

Nagy vonásokban adjuk azt a programot, amelynek megvalósítása nélkülözhetetlen. Elap örömmel

fodadja hasábjain e programnak megvitatását, továbbfejlesztését.

1. Allitson fel Debreczen város *munkaközvetítő intézetet*, amely kiterjed a vidékre is és összeköttetésben van az állami munkaközvetítő intézettel.

2. A társadalom támogatásával szervezetet hozzon létre, amely *foglalkoztassa a munkanélküli munkásokat*. Adjon nekik munkát saját iparvállalataiban, segítsen nekik, hogy csak rövid időre is a város közönségénél munkára találjanak.

3. *A koldulást és a város közbiztonságának veszélyeztetését üldözze a lehető legszigorubbán*. De az eljárás itt se az eltolonczoltatás legyen, hanem a *tervszerű munkára való nevelés*.

4. Hasson oda a maga példájával, hogy az országban mindenütt *hasonló intézmények* létesüljenek.

Ne várja a polgárság, amíg vörös zászlóval csikarja ki a kezéből a munkásság nemcsak megillető jogait, de a hatalmat és a vezetőszerepet is. Tegyen meg mindent — amíg nem késő — az összeség javáért!

Mert szíve és lelke annak a munkásságnak is van, amely tiz krajczárért szerez magának szállást az éjjeli menedékhely-en.

## Thaly Kálmán üdvözlése.

Rákóczi hamvainak hazaszállításáért.

— június 13.

Thaly Kálmánhoz, az országos függetlenségi párt kitűnőségéhez, szeretett képviselőnkhez még egyre érkeznek az üdvözlések. Legutóbb a következő levelet kapta:

Méltóságos képviselő ur!

Vármegyénk közönsége mai napon tartott rendkívüli közgyűlése alkalmából egyhangu lelkesedéssel határozta, miszerint tudomást véve ő Felsége apostoli királyunk azon kegyeletes tényről, melylyel II. Rákóczi Ferencz dicső emlékü fejedelmünk hamvainak hazaszállítását elrendelte, ő Felsége apostoli királyunk előtt a vármegye közönsége háláját és köszönetét kifejezésre hozza.

Amidőn azonban a vármegye közönsége a Rákóczi-kultusznak ezen újabb és nagyszerű perczében honfiai érzete egész melegevel résztvesz az egész nemzet magasztos örömeiben, úgy lehetetlen, miszerint megfedekezék a multak szomorú emlékeiről, melyek immár két századon át lehetővé tették, hogy fajunk egyik legnagyobb büsz-

**MODERN GŐZMOSODA** Debreczen, Széchenyi-u. 42  
Telefon. Gyűjtő kocsi.

kesége, nemzetünk egyik legfájdalmasabb emléke fia mint száműzött idegen földben porladjon.

És amidőn e multak emlékeire — immár minden keserűség nélkül visszagondolunk — úgy a jelen fenyves elégtételében első sorban a nemzeti szellem diadalát látjuk, mely szellem erősebbnek bizonyult az emberi gyarlóságnál, mely szellem élt és uralkodott, noha voltak történelmünknek oly gyászos emlékü napjai, hol a honfui erőt a szolgálai gyengeség, a büszke öntudata lemondó kishitűség látszóttak felváltani.

De csak látszóttak... A magyarok istene nem engedte meg, hogy e nemzet saját történelmi nagyságának megtagadásával, miúgy méltatlan végkép elforduljon azok dicső emlékeitől, kik korukban a nemzeti szellem erejét hirdették nemcsak akkor, amidőn a siker küzdelmeiknek kedvezett, de akkor is, amidőn a száműzetés keserűségében nem szüntek meg nemzetükért érezni és szenvedve reményleni.

Hogy a nemzeti szellem ma Rákóczi kögyeletében teljes és méltó kifejezésre talál, úgy ezt isten kegyelmén kívül legfőként azon nagy és kitűnő honfitársainknak köszönjük, kik életük legjavát a nemzeti szellem felébresztésének szentelték, kik a multak nagyságát hirdették, hogy a jelent főlemeljék és ezzel a jövőt is előkészítsék.

Ézen kiváló férfiak között talán első helyen áll méltóságod, ki a tudós lángelméjével egy életen át küzdött-faradt, hogy a nemzetet Rákóczihoz méltóvá tegye.

A legfőbb, mit a földön elérhetünk, az öntudat, hogy mindig magas cél után törekedtünk. Méltóságod ezen öntudatot teljes joggal mondhatja a magáénak és mi csak szerény részesei lehetünk a nemzeti elismerésnek akkor, midőn méltóságodban a mindig magas cél után törekvő, önzetlen, tisztá lelki hazafit, úgy is, miat a nemzeti történetírás büszkeségét mély tisztelettel és nagybecsüléssel üdvözöljük.

Kelt Csanád vármegye törvényhatóságának Makón, 1904. évi május hó 28-ik napján tartott rendkívüli kögyüléséből.

Csanád vármegye közönsége nevében és megbízásából:

ifj. Návay Lajos,  
alispán.

Nagyságos

Thaly Kálmán,

orsz. gyűl. képviselő urnak, a Magyar Tudom. Akadémia rendes tagja

Budapest,  
IX., üllői-ut 1.

Az E. M. K. E. folyó évi május hó 28-án Kolozsvárt tartott kögyülése hódoló sürgönnyt intézván a magyar király 6 Felsőház a Rákóczi hamvak hazahozatala ügyében tett fejedelmi kezdeményezésért: ez alkalommal Barcsay Domokos országgyűlési képviselő, alapító tag indítványára kimondatott az is, hogy Nagyságodat, mint a Rákóczi-eszme apostolát, s egy egész életen át irodalmilag termékeny munkását átiratilag üdvözöljük. Őzinte érzéssel tesszük ezt nemcsak mint hazafiak, hanem mert éppen egyesületünk védelme alatt alakult már ez előtt 15 esztendővel a Rákóczi-bizottság, mely Nagyságod tiszteleti elnöksége mellett kitűzte a drága hamvak hazahozatalának szorgalmazását, amelynek megkeresésére vette fel újból Zemplénvármegye az ügyet, a többi törvényhatóságokat is az országgyűléshez intézett kérvénye támogatására szólítván fel.

Fogadja Nagyságod egyesületünk legőszintébb tiszteletének és nagybecsülésének kifejezését s kérjük, hasson oda, hogy a szent hamvak az erdélyi országrészen, az

egykori erdélyi fejedelemség színhelyén hozassanak keresztül, s hogy egyuttal Zrínyi Ilona, Thököly Imre fejedelem és a bujdosók hamvai is hazahozattassanak. E tárgyban kérészt is intéztünk az előkészítéssel megbízott magyar királyi kormányelnök uró Nagyméltóságához. Hazarészünk boldog volna, ha a nagy fejedelem kebelében pihenhetne. Mindazonáltal figyelemmel az Unióra, mely által az egykori Erdély Magyarországgal örökre egyesült, hazafias megnyugvással vesszük, ha az elhelyezés az ország szívében a székesfővárosban, avagy Kaseán is történik. De országrészünk a hamvak hazahozatalakor hódolatát minden esetre óhajtaná közösről-özsége kimutatni.

Ezek szives jóindulatába ajánlásával, s hazafias tiszteletünk és üdvözetünk ismételt kifejezésével, vagyunk

Kolozsvárt, 1904. május hó 31. én.

A kögyülés nevében:

Gróf Béli, Sándor József,  
elnök. t. alelnök-titkár.

## A Debreczen — Nagykállói vasut építése.

Debreczen, június 13.

Debreczen város törvényhatósági bizottságát e hóbaa ujjlag foglalkoztatja a Debreczen — Nagykállói vasut építése.

A törvényhatósági kögyülésnek ez az ügy minden esetre egyik legfontosabb tárgyai közé tartozik és épen ezért mi is szükségesnek tartjuk, hogy itt a nyilvánosság előtt foglalkozzunk a vasut létesítésével és rámutassunk arra, vajjon érdekében van-e Debreczen városának e vasut létesítése és arányban van-e az a nagy anyagi áldozat, melyet Debreczen város törvényhatósága hozott eme létesítendő vasut érdekében az esetleges haszonnal, ami a városra háramlanék.

A vasut engedményese Gáll András nyirbalkányi lakos a mult évben fordult Debreczen városához, hogy az általa tervezett vasut építéséhez járuljon 200,000 koronával.

A kögyülés majdnem két órán át foglalkozott ezzel a kérdéssel, amelynek eredménye az lett, hogy a kögyülés megszavazta az engedményes által kért 200,000 korona segélyt.

Belátta a kögyülés, hogy a vasuti hálózat kiépítése fontos e városra, annak kereskedelmére, iparára és gazdaságára.

A tervbe vett vasut keresztül szelné Sámson községet és a Pallagot. A pallagi vasut kiépítését már évek óta sürgetik és a város el is határozta a pallagi vasut kiépítését, sőt 112 ezer korona segélyt meg is szavazott, ezenkívül pedig évi 8000 korona hozzájárulást az üzem fenntartásához, mert csak emellett az évi segély mellett tarthatná fenn az üzemet a vasut.

Nemsokára ezután került napirendre a Debreczen — Nagykállói vasut építése.

A kögyülés készséggel adta meg a kért segélyt, mert hiszen ez a vasut a Pallagon menne át úgy is és ilyenformán nem kell a városnak magának a vasut kiépíteni, sőt még Sámsonnak is lenne vasutja és tulajdonképen a 200,000 korona segély megszavazásával megtakarítást ér el, mert ebben az összegben már bentfoglaltatik a pallagi vasutra megszavazott 112 ezer kor. és nem kell neki ad infinitum fizetni a 8000 korona hozzájárulást, amivel különben is törlesztheti a kölcsön utján 50-60 évi részletben fizetendő 200,000 koronát.

A miniszter leirata okozza most, hogy a kögyülés elé kerül a Debreczen — Nagykállói vasut ügye.

A kögyülés ugyanis, mikor az engedményesnek megszavazta a 200,000 koronát, két feltételt kötött ki, és pedig:

hogy a nyomjelzés megállapítását (milyen irányban vezetessék a vasut a város területén) fentartja magának;

utasítja az engedményest, hogy lehetőleg a helyi vasut vágányain a Nagyerdőn keresztül vezesse be a vasutat a városba az állomásra és erre vonatkozólag folytasson tárgyalásokat a helyi vasuttal.

A miniszter a kögyülés eme határozatára azt a választ küldte, hogy a segély megadását elvben jóváhagyja, de felhívja a várost, hogy véglegesen csak akkor erősíti meg a határozatot, ha a kögyülés egy pótkiegészítő határozatot hoz, mert a feltételek ama része, melyben a város a nyomjelzés jogát magának tartja fenn, törvénytelen, törvény szerint ez a miniszterium kizárólagos joga. A miniszter azonban biztosítja a várost már most is, hogy a nyomjelzés megállapításánál, a város minden jogos és méltányos kívánságát teljesíteni fogja;

másodszor: miképen gondolja megoldhatónak a város, hogy a keskenyvágányu vasut a helyi vasut reades nyomtávu sinein jöjjön be?

Ezzel a két kérdéssel kell ezuttal csak foglalkozni a városi kögyülésnek és mi hisszük, hogy a kögyülés a minisztert minden tekintetben kielégítő határozatot fog hozni ezekre a kérdésekre, illetőleg kifogásokra.

Most már az a fődolog ez ügyben, hogy nem kell és nem is lehet elhalasztani az ügyet már azért sem, mert ha szeptemberre nem kezdik meg a vasut építését, akkor a városnak magának kell a pallagi vasutat kiépíteni.

Az pedig, mikor ilyen kedvező alkalom kínálkozik, csak káros lenne a városra nézve, mert míg egyrészt a végtelenségig fizetné a megszavazott 112,000 koronán kívül az évi 8000 koronát, másrészt lehetetlenné tenné megakasztaná ennek a vasutnak az építését, és elejtené, önmagától eldobna egy 100 km. távolságu területen lakókat, kiknek a vasut kiépítése esetén az egyedüli központja egy kereskedelem, mint ipar tekintetében Debreczen lenne.

A városnak pedig érdeke, hogy idevonzza a környék lakosait, mert ez a kereskedelem, az ipar fejlődését vonná maga után.

Mikor erre kell törekedni és erre is törekszik a város, ugyanakkor a helyi vasutnak is érdekében áll, hogy az engedményessel megállapodásra jusson, mert az által, hogy a vasut személy és teher forgalmát a városban az ő sinein bonyolítják le, az neki jövedelmet hoz és a vállalatnak ez fontos érdeke.

A vasut építése teljesen biztosítva van és már meg is kezdették volna, ha a miniszter a fentjelzett észrevételeket nem teszi.

Ennek a mielőbbi kedvező elintézésére van szükség és ha ez meglesz, mi sem áll utjában a vasut építésének.

A kögyülés minden esetre oda fog hatni, hogy a város közgazdaságára, kereskedelmére és iparára oly nagy jelentőségű vasut kiépítését mielőbb megkezdjék.

(A. J.)

## EGYHAZ ÉS ISKOLA.

**Presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tartott, melyen egyházi részről Kiss Albert lelkész, világi részről pedig

**Nagyobb kölcsönöket** birtok értékének a 3/4 részéig és a legkisebb kamatláb felszámítása mellett gyorsan kleszközöl

**Hartstein Kálmán** bank-és váltó-üzlete.  
Piac-utca 83. szám **Debrecen.**

Vecsey Imre főjegyző gondnok elnökölt. A gyűlésen a presbyterek legnagyobb része megjelent. Letárgyalták a tárgysorozat valamennyi pontját, csak a költségvetést nem, mert erre külön gyűlést hívnak össze. Megválasztottak két tanítónőt és öt tanítót, névszerint: Eöry Mária (Debreczen) és Mester Erzsébet (Debreczen); Törös Karoly (Püspökladány), Kardos Ferencz (Turkeve), Mészáros József, Tóth Sándor és Varjas Bálint (Debreczen). A népes gyűlésnek délután fél 3 órakor lett vége.

**Évzáró istentisztelet.** Az ev. ref. főgimnázium ma délelőtt tartotta a nagytemplomban évzáró istentiszteletét, melyen a püspök is és úgy az egyház, mint a közönség részéről számosan részt vettek. A felálló ének után a LXVI. zsoltár 1. és 4. versét énekeltek, majd a főiskolai kántus énekelte. Ezután S. Szabó József főgimnáziumi vallás-tanár mondott magas szárnyalású, szép imát, mely után a kántus éneke, majd a 179. dicséret 11. versének eléneklése zárta be az istentiszteletet. A templomból átmentek a főiskolába. A főiskolai kis tanács-teremben gyűlt össze a főiskola tanárkara és a vendégek. Erdős József dr. igazgató szép beszédben köszöntö meg az egyházkerületnek, a debreczeni egyháznak és Debreczen városának azt az áldozatkészségét, melylyel a főiskola ügyei iránt viseltetnek. Az egyházkerület nevében Kiss Áron püspök, a debreczeni egyház nevében pedig Simonffy Imre kir. tan. főgondnok válaszolt. *A főgondnok azt a fontos kijelentést tette, hogy reméli, miszerint a főiskola és a presbyterium között felmerült, az egyetemre vonatkozó nézeteltérések minél előbb elsimulnak.* Debreczen város tanácsa nevében Oláh Károly kultúr-tanácsnok válaszolt. A város — ugymond — eddig is megtett minden lehetőt a főiskoláért, amit a felállítandó egyetem bölcsészeti karának adott 200.000 koronás alapítvány is bizonyít. Biztosítja a főiskolát, hogy a város ezután is a legmesszebb menőleg támogatni fogja a főiskolát.

**Jókai ünnepély.** A főiskola ifjusága ma délelőtt 10 órakor a főiskola dísztermében Jókai ünnepélyt rendezett, melyen egy a két akadémia, mint a tanítóképző és a gimnázium diákjai részt vettek. Az ifjuság e szép ünnepélyére díszes közönség jelent meg. Ott volt az ősz püspök, Kiss Áron Hajdu Zsigmond püspöki titkár és Uray Sándor püspöki káplán kíséretében, Jánosi Zoltán, Széle György, Roncsik Lajos, Oláh Károly, Márk Endre és még sokan, azonkívül a főiskola teljes tanárkara igazgatóikkal. Az énekhar Hymnusz-szal nyitotta meg az ünnepélyt, melyet Kulcsár Endre főgimnáziumi tanár fenkölt, szép beszéde követett. Kulcsár hosszan foglalkozott Jókai munkáival, főleg pedig munkáinak hazafias és művészi voltukkal. A szép beszédet megtapsolták. Aztán Jakab Lajos hittanhaligató szavalta el nagy tetszés mellett Szabolcskának Jókairól írott költeményét. Az ünnepély a Szózat éneklésével véget ért.

**Évzáró ünnepély.** Fényes, előkelő közönség töltötte meg tegnap délután a Dóczy-iskola dísztermét, hogy a bájos, kis dőczyisták előadásában gyönyörködjék. Az évzáró ünnepélyt fél ötör az énekhar nyitotta meg. Stajanovicsnak „A csoda szarvas regéje” című operájából részleteket énekeltek a kis lányok, a szóló részeket Nagy Malvin és Sáfrány Ida tanítónőképzei növények énekeltek szépen, úgy, hogy a tapsokban nem volt hiány. Az énekhar sikere különben Tóth Árpád énektanárt dicséri. Vida Julia szavalata után Lengyel Viola és Gizella igazán kedves zongorajátéka következett. Szenes Mártha németnyelvű költeményt szavalt, utána pedig Papp Mariska játszott hegedűn. A kis lány igazán nagy gyakorlattal és szép technikával kezeli a hegedűt, de szép volt Poosch Margit zongorakísérete is. Ezután Peterdi Sándornak kis három felvonásos színművét adták elő. A szereplők közül a kis Dulhary Erzsike aratott legszebb sikert. Bájos, csinos jelenség volt Sáfrány Irénke a hercegnő szerepében és Magoss Margitka, mint táncmester. Erdős Juliska francia szavalata következett ezután, majd Simonffy Ilonka művészi zongorajátéka és Dóczy Irénke remek szép szavalata után „A béli ruha” című egy felvonásos színmű következett, melynek szereplői megfelelték a várakozásnak. Az igazán jól sikerült, kedves ünnepély az énekhar Rákóczi indulójával ért véget.

**Vizsgálatok a zenedében.** A debreczeni zenedében az 1903-4-ik tanévet bekezdő közsvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartani: Junius hó 15-én, szerdán délután 4 órától kezdve vizsgáznak a zeneelmélet tanfolyamának I., II. és III., valamint az összhangzati tanfolyam I., II. és III. osztályának növendékei. Junius hó 16-án, csütörtökön délután négy órától kezdve a zenetörténeti tanfolyam és gordonka-tanszak, valamint a hegedű-tanszak azon növendékei, kik Fűredi Samu tanár vezetése alatt haladtak. Junius hó 17-én, pénteken délután 4 és fél órától kezdve: a zongora tanszak előkészítő tanfolyamának I., II. és a közép tanfolyam I. és II. osztályu növendékei. Junius hó 18-án, szombaton délután 4 és fél órától kezdve: a hegedű tanszaknak Fűredi József tanár vezetése alatt haladó növendékei. Junius hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 és fél órakor az énektanszak és a szavalati tanfolyam növendékei. Ugyanaznap, este 7 és fél órakor: vizsgálati hangverseny. Junius hó 20-án, hétfőn délután 4 órától kezdve: a zongora tanszak közép tanfolyamának III-IV. oszt. és a kiművelési tanfolyam I. és II. osztályu növendékei. Junius hó 21-én, kedden este 7 és fél órakor: vizsgálati hangverseny és jutalomdíj kiosztás.

## A Hortobágy ünnepe.

— A lókiállítás. —

— június 13.

Esztendőnként bemutatják a debreczeni gazdák híres lótenyésztésük eredményeit. Odavezetik a Hortobágyra legszebb lovaikat, csikóikat kiállításra, amelyeket a debreczeni gazdasági egyesület lóbiráló választmánya bírál meg és a legméltóbbakért díjakat oszt ki.

Az idei lódiadjást tegnap tartották meg nagy közönség jelenlétében. Ott volt Kovács József polgármester, Király Gyula gazdasági tanácsnokkal, a debreczeni gazdasági egyesület tagjai Rickl Antal elnökkel és számosan a vármegyei és a szomszéd vármegyébeli gazdaközönségből.

Bár a kedvezőtlen időjárás következtében beállott szárazság kihatással volt a

lótenyésztésre, az idén is szép tenyészanyag vonult fel a bírálók elé.

A lókiállítás díjait a következők nyerték el:

**Az első csoport** a csikóval elővezetett anyakanczák csoportja volt. Az első díjat, hat darab aranyat Debreczen város nyerte el; második díjat, hat darab aranyat nyert Polgári József, ifj. Kertész István; 3-dik díjat, 3 drb aranyat Polgári Bálint; 4-dik díjat 3 drb aranyat Kertész László; 5-dik díjat 2 drb aranyat Szentesi János; 6-dik díjat 1 drb aranyat nyertek. Hetedik helyen Kertész Istvánt bronzoklevéllel tüntették ki. — Németh Gábor, Czeglédi András, Boldog Sándor, Vilmányi Imre és Balogh András birtokosok 1—1 darab aranyat nyertek, a város által viszszaengedett jutalomból.

**A II-ik csoport** a 3 éves kanczacsikók csoportja. Díjakat nyertek Polgári András (I) 5 darab aranyat, Czeglédi András (II) 3 drb aranyat, Balogh István (III) 1 darab aranyat, Jobbágy János (IV) bronzoklevelet.

**A két éves kanczacsikók** csoportja volt a harmadik. Díjakat nyertek; Axmann Gyula (I) 5 drb aranyat, Balogh István (II) 3 darab aranyat, Jóna István (III) 1 darab aranyat, Vilmányi Imre (IV) bronzoklevelet.

**A IV-ik csoportban** az egy éves kanczacsikókkal díjakat nyertek: Axmann Gyula (I) 5 drb. aranyat, de visszaajándékozta, Balogh József (II) 3 darab aranyat, ifj. Kertész István (III) 1 darab aranyat, Bányai István bronzoklevelet.

Az első Steinfeld-díjat, 10 darab aranyat Polgári József kitűnő faj mén-csikójával nyerte el, a második Steinfeld díjjal, 10 darab arannyal Szentesi Jánost tüntették ki gyönyörű két éves mén-csikójáért.

A díjazás után félegykor a hortobágyi csárdában vidám ebéd volt. Aztán Farkas Berti megmutatta a vendégeknek a Hortobágy nevezetességeit. Délután 3 órakor külön vonat hozta haza a debreczenieket.

## NAPI HIREK.

— **Megyei közigazgatási bizottsági ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 9 órakor Domahidy Elemér főispán elnökle alatt tartotta meg rendes havi ülését, amelyen a vármegye közigazgatásának eseményeit és adatait a múlt óról terjesztették elő. A részleteket az összehalmozódott hiranyag következtében helyszűke miatt a holnapi számunkban fogjuk közölni.

— **A közgyűlés előkészítése.** Domahidy Elemér főispán elnöklésével holnap délelőtt 10 órakor teljes tanácsülés lesz, melyen a csütörtöki közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **Uj kamarás.** A király Lukács Ernő 7. Vilmos buszár ezredbeli főhadnagynak a kamarási méltóságot adományozta.

— **A szabolcsmegyei főispán közigazgatási bíró.** Megbízható helyről vesszük azt az értesítést,

hogy Szabolcsvármegye főispánja báró Feilitzsch Berthold legközelebb megválk főispáni állásától. Báró Feilitzsch visszalép a politikai közszereplés teréről és a közigazgatási bírósághoz bírónak nevezik ki. — Szabolcs vármegye főispánja, hirszerint gróf Vay Tibor szabolcsmegyei nagybirtokos lesz.

— **Az új főlövész-mester.** A polgári lövész-társulat tagjai szombat este a lövöldében Vecsey Imre városi főjegyző, a Boczkó Sámuel utódjául megválasztott új főlövész-mester tiszteletére ünnepélyes vacsorát adtak, amelyen társadalmunk tagjai közül is számosan részt vettek. Az új főlövész-mester egészségére megszámlálhatlan számú poharakat üritettek ki.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága május hóról elmaradt közgyűlését e héten tartja meg. A közgyűlés napját e hó 16. csütörtök d. u. 3 órájára tűzték ki. A közgyűlésnek olyan sok és fontos tárgya lesz, hogy alig ha lesz vége két nap alatt.

— **Kegyeletes ünnepség.** Kegyeletes ünnepség folyt le a napokban a Dragota család kis-macsi sirboltjának kápolnájában Wolafka Nándor dr. püspöklébános ugyanis megáldotta a kápolnát, amelyben a Dragota-család tagjai és néhai Boczkó Sámuel volt rendőrfőkapitány hamvai nyugszanak. A rokonok és jóbarátok ez alkalommal megjelentek a kápolnában és Wolafka Nándor dr. püspök a kegyelet hangján megindító szavakban emelte ki a Dragota-család hitbuzgóságát. A macsi birtokot ugyanis tulajdonosa Boczkó Sámuel özvegye, szül. Dragota Natália urasszony eladta, de a kápolnát és körülette két hold földet megtartotta, azt a helyet, ahol szerettei nyugszanak a feltámadás reményében. A sirbolt és kápolna fentartására Boczkó Sámuel özvegye nagyobb alapítványt tett, melynek kamataiból a Dragota-család lelki üdvéért ott szent misét szolgálnak és a sirboltot időtlen időig gondozzák.

— **Apponyi beszámolója.** Apponyi Albert gróf tegnap tartotta beszámolóját Jászberényben. Kifejtette, hogy miért hagyta el a szabadelpártot. Ellenzéki állásba tért vissza, mert a kormány politikája a jogos nemzeti igények terén nem tart lépést a nemzeti fejlődés mostani követelményeivel. Új nemzeti párt alakulását tartja szükségesnek, amely követelje az önálló vámtérület felállítását. De ő nem akar pártvezér lenni, mert átérzi, hogy helyesen fogta ugyan fel a nemzeti politika tartalmát, de nem ért a taktikához. Esméit tért nyertek, de ő egyénileg vesszített taktikai ügyetlenségei folytán. Apponyit beszéde végeztével zajosan megéljenezték választói.

— **Díjlövészet.** Tegnap a polgári lövöldében díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel Fürst Ödön 4 koronát. Legtöbb körrel Szabó Sándor 4 koronát. Junior díjat nyert legtöbb körrel Ujvári István 2 koronát.

— **Ki építi a szegényházat.** Az új református szegényház építését a városi tanács Horváth József és Tóth István társvállalkozókra, mint a legolcsóbb ajánlattevőkre bízta.

— **Áldomás Domahidán.** „Az Ujság” című lapból vesszük az alábbi hírt: Régies formájú, meleg és jóízű hangon írott levél tudósít arról a hajdani világra emlékeztető magnum áldomásról, melyet a szatmármegyei Domahidán, a Domahidyak ősi fészkeben csapott vagy hatvan szatmár- és hajdumegyei, debreczeni bizottsági tag, akiket

vendégül látott az öreg Domahidy István. A vendégeket, köztük gróf Károlyi György országgyűlési képviselőt, a debreczeni és nagykarolyi polgármestert, berentsei Kovács Jenő, Jékey Sándor bizottsági tagokat a debreczeni főispán-installáció emlékeztető hozta össze Domahidy főispán ősi kastélyába, ahol is a Damkö Vincze muzsikája mellett, számos, szárnyas felkőszöntővel egyenest, bizony csak a reggeli vonatindulásig elvacsoráztak.

— **Az éhező gyermekek javára** ujabban Kovács Anna és Gizella 2 koronát, R. J. 1 koronát, H. J. 60 fillért, H. S. 1 koronát adományoztak szerkesztőségünkben. Átadtuk a szerecsétlen anyához, akinek könnyes szemekkel elrebegett köszönétét a nemeslelkű adakozókhoz így jutattjuk el. További adományokat szívesen veszünk.

— **A Polgári-kör nyári mulatsága.** Mint minden évben, úgy az idén is a Polgári kör táncmulatsága a nyári évad legsikerültebb estélye Szombat este a Dobos-pavillon nagyterme szorongásig megtelt szép leányokkal és asszonyokkal, akik hogy petrezselymet ne áruljanak, gondoskodott arról a debreczeni fiataiság. A mulatság rendezői büszkéik lehetnek az elért sikerre. A felette kellyes mulatság, amelyen Vecsey Imre, a Polgári Kör elnöke is részt vett, elhúzódtott a vasárnapi reggelre.

— **A siketnéma intézet vizsgálja.** A debreczeni siketnéma intézetben a vizsgát e hó 16-án tartják meg. Ugyanakkor a leánynövendékek kézimunkáiból kiállítást rendeznek és a kiállított kézimunkákat bekerülési áron eladják.

— **Iparos ifjak gyűlése.** Az iparos ifjak önképző egyesülete tegnap délután 3 órakor tartotta meg ez évi rendes közgyűlését a Simonffy-utca 1. sz. alatti saját helyiségében. A gyűlésen, melyen Tóth Kálmán volt az elnök, Kőrössi Kálmán dr. pedig a jegyző, tudomásul vették a múlt évi jelentéseket és a zárszámadást. A tisztújítást nem tartották meg, hanem a szavazásokat rendkívüli ülésen ejtik meg. A népes közgyűlésnek 5 órakor volt vége.

— **Vas Gereben emlékezete.** Az Országos Irodalmi Szövetség dícséretes mozgalmát indított meg Vas Gerebennek, midőn az egykor oly népszerű regényírónak emléket ültet. A költőnek szülőházán emléktáblát állít fel a Szövetségnek ez alkalomra alakított bizottsága. Az emléktábla elhelyezése folyó hó 19-én fog végbemenni a tolnamegyei Fürgend, nagyobb szabású irodalmi ünnep keretében, melyen gr. Zichy Jenő, Márkus Emilia, Rákosi Jenő és Pekár Gyula fognak szerepelni. A rendező bizottság meghívta a Szövetségbe tartozó összes irodalmi társaságokat, így a Csokonai-kört is, melynek tagjai közül Szávay Gyula és Kardos Albert szándékoznak elmenni az emlékünnepélyre.

— **A varga-utczaiak kérelme.** A piacrendezés tárgyában most folyó módosítások iránti tárgyalások során a varga-kerületbeliek terjedelmes emlékiratot nyujtanak be a tanácshoz azon sérelmük orvoslása iránt, hogy a most legjobban fejlődő városrészt a piacok elhelyezésénél figyelmen kívül hagyták. Kérelmüket legközelebb bővebben ismertetjük.

— **Léghajózás Debreczenben.** Tegnap délután 6 órakor harmadszor is felszállt Brunner Rudolf léghajós a Margit-fürdőből nagy közönség jelenlétében. Ezuttal rövidebbre vette útját és a csolnakázó tó mellett leszállott. Ott már nagy tömeg várta,

amely a leszálló léghajónak állatiasan nézett és összeszakgatta. Nem válik valami nagy dícséretére a debreczeni nép értelmességének.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Katalin ev. ref. 4 hónapos, özv. Boruzs Mihályné ev. ref. 75 éves, Éder Ferencz ev. ref. 19 éves, Kiss Erzsébet ev. ref. 3 éves, Márton Gábor ev. ref. 69 éves, Papp Viktor ev. ref. 21 éves, Mátyás Frigyes ág. ev. 56 éves.

— **Debreczeni találmány.** A közönség már a múlt évről ismeri a Szabó Kálmán debreczeni szikvizgyáros által feltalált és kitűnőnek bizonyult gyümölcszallító kosarakat. A kereskedelmi miniszter megbízásából e hó 18-án, délelőtt 10 órakor Budapesten, a városligeti nagy Iparcsarnokban bizottsági vizsgálat alá veszik a Szabó Kálmán találmányát és ha megfelelőnek találják, akkor normál szállításokra fogják használni. A kosarak nagy előnye, hogy szállításoknál az egész vaggont ki lehet használni és azért a gyümölcs nem romlik meg, mert minden oldalán levegő jut hozzá.

— **Uj táblabíró.** A király Jelehárvy Zoltán kir. táblai tanácsjegyzőt, törvényszéki bírót kir. táblabíróvá nevezte ki.

— **Békülés útján.** Az ácsok és a kőművesek ma délután az ipartestületen közös ülést tartanak, hogy a már hetek óta tartó zeneteltéréseket és véleménykülönbségeket elsimítsák. Reméljük, hogy a mai gyűlés a béküléshez vezet.

— **Debreczeni ifju sikere.** Szép kitüntetés érte Pávay Gyula köztisztviselőt álló polgári biztos Gábor nevű fiát. A tehetséges ifju a magasabb gépészi vizsgák letévése után Havre-ba ment s az ottani világhírű Weesting Hause mechanikai gyárban 34-ed magával gyakornok lett. A 34 ifju közül már régen kiváit a legképzettebb, ügyes debreczeni ifju. Most pedig — mint értesülünk — az a kitüntetés érte, hogy a gyár vele készített azokat a műrajzokat, melyeket a Saint-Luis-ban tartandó világkiállításon kiállit. Annál meglepőbb ez a siker, mivel Pávay Gábor még most mult 20 éves.

— **Köszönet és nyilvános nyugtatvány.** Az iparos tanonczok jutalmazására a nemes város által költségvetésileg előirányzott összeghez kegyes adományokkal járultak: Horváth János építő mester 20, Lőfkovics Arthur aranyműves 10, Szabó Mihály hentes-szalámis egy régi tallér s három régi huszassal, Dinnyés Gyula az asztalos társulat részéről 10, Szabó József a csizmadia társulat részéről 10 koronával. Fogadják adományaikért az iparos tanoncz iskola felügyelő bizottsága s a jutalmazandó tanulók nevében szives köszönetemet. — Dóczy Gedeon, ip. tanoncziskolai igazgató.

— **A műpártoló egyesület kérelme.** A debreczeni műpártoló egyesület azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a város addig, míg a kulturpalota felépül, minden évben engedje át a városháza nagyszobát a képkiallítás céljaira és műtárgyak, képek vásárlására szavazzon meg évi 2000 korona segélyt. A kérelem felett a közgyűlés fog határozni.

— **Az ács kisiparosok nyilatkozata.** Tisztelettel tudatjuk a t. közönséggel, hogy téves a vizsgázott ács mestereknek az az állítása, mintha mi, kisiparosok földszintes épületen az ács munkát nem végezhetnénk. — A kereskedelmügyi miniszter a 42493—1897. számú rendelete 91. részének 1. és 2. §-a határozottan kimondja, hogy egyszerű szerkezetű, földszintes épületeknél előforduló ács munkákat, azonkívül — bárhol is — az ács munka keretébe tartozó javításokat, tatarozásokat stb. mi ács kisiparosok végezhetünk. Azon mozgalomtól pedig, melyet a kőművesmesterek a vizsgázott ács mesterekkel folytatnak, e hónap 5 ike óta távol tartjuk magunkat, aláírásunkat megtagadtuk és hozott határozatunknak magunkat alá nem vetjük. A t. közönség b. pártfogását kérjük: Az összes ács kisiparosok.

— **Öngyilkos kereskedő** Hajduböszörményben szombaton délben Nagy Lajos 73 éves tekintélyes fűszerkereskedő főbelötte magát s azonnal meghalt. Tettét betegségé miatt követte el.

— **Fővárosi daltársulat az Angol Királynőben.** Bauman Károly a fővárosi ének óra kedvelt, legjobb komikus társulatot szervezett és három estére Debreczenbe is eljött. A jól szervezett daltársulat ma, holnap és holnapután este az Angol Királynő csinos udvarkertjében előadást tart.

— **Hamis ötkoronások.** Mivel megint nagyon sok Debreczenben a hamis ötkorona, a rendőrség ismét a legszélesebb körben nyomozást indított a pénzhamisítók ellen s valószínű, hogy azok csakhamar kézre kerülnek.

— **Garázda libakereskedő.** Nagy botrányt csinált ma a Miklós-utca végén levő baromfi-piacon Grünbaum Mór libakereskedő. Előbb egyik vevőjébe, majd az ott posztoló rendőrből kötött és azt alaposan leszidta, legyalázta. Mikor ezért a rendőr be akarta kísélni, úgy ordított, hogy az egész környék odaesődült. Most majd a rendőrség egy kicsit lecsillapítja a heveskedő libakereskedőt.

— **Vizsgák az iparos tanoncziskolában.** Az iparos tanoncziskolában a vizsgákat e hó 17., 18. és 19-ik napjain tartják meg.

— **Vasarnapi részeg.** A többihez arányitva tegnap elég szépen mult el a vasárnap. Összevissza egy részeg vitte be utcaiz botrányért. Kis József gazdálkodó részeg fővel a Csapó-utczán a déli órákban olyan skandalumot csinált, hogy a rendőr bevitte.

— **A meglőtt kakas.** Nagy sirva elpanaszolta a rendőrségen Boldizsár János ondódi gazda felesége, hogy Gutta András napszámos lelötte a kakasát. Aztán utána tette:

— Pedig most tilos a vadászat!

Csakhogy biz' a nincs a vadásztörvényben, hogy a szomszéd asszony kakasát mikor szabad löni.

— **Összehajtható gummifürdőkádak** Mentzenél.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház.

**Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

— **Rajzok** másolását és készítését elvállalja megyeyetemi hallgató. Szives megkeresések Széchenyi utca 18 szám alá kéretnek.

## TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

### A képviselőházból.

Budapest, június 13.

A képviselőház mai ülésén elnök tudatja a Hazzal, hogy Bartha Ödön hat heti szabadságot kér. Megadták.

Az indemnítási törvényjavaslat meghosszabbításának tárgyalását folytatva, Komjáthy Béla kifejti a Kossuthpárt álláspontját. *Nem szavazza meg a javaslatot, ennek a kormánynak, mert Tisza nem tartotta meg programját.* Felszólal az ellen is, akik nem értik a magyar nyelvet.

Simonyi Szmadam Sándor a néppárt álláspontja gyanánt szintén visszautasítja a javaslatot. Beszéde közben olyan közjogi botlásokat követett el, hogy zajos közbeszólások zavarták meg. Azt állította, hogy a nemzet van a koronaért.

Nessi, Gabányi, Rákosi Viktor visszautasították ezt a felfogást.

Lovász Márton az Ugronpárt részéről kijelenti, hogy az indemnítást nem szavazza meg.

Tisza István gróf miniszterelnök válaszlát az ellenzéki kifogásokra és kijelentette, hogy a vasuti alkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatot csak az indemnítás és a civillista felemelés megszüntetése után fogja tárgyalni.

### Kegyetlen gyilkosság.

Budapest, június 13. Tautner Antal, soroksári-ut 7. szám alatt lakó napszámos kegyetlenül meggyilkolta lakásadóneáját. **Késsel atmettszette az asszony nyakát, aki elvérzett.** A gyilkost letartóztatták.

### Összeesküvés Marokkóban.

Budapest, június 13. Londonból közlik, hogy Marokkóban összeesküvés ütött ki a szultán ellen. Detronizálni akarják, mert azzal vádolják, hogy Marokkót eladja Franciaországnak. A szultán Tangerbe menekült.

### Kőművesek sztrájkja.

Békés-Gyula, június 13. A kőművesek ma sztrájkba mentek. — Közülök nyolcvanvan ki akarnak vándorolni Amerikába. A főispán megakadályozza. Békésen szintén sztrájkolnak a kőművesek.

### Orosz-japán háború.

Budapest, június 13. A Standardnak jelentik Pétervárról, hogy a wladivosztoki kikötőből az orosz hajóraj e hó 10 én Port-Arturtól 30 mérföld távolságra hatolt előre, de ellenségre nem talált.

### Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— június 13

Készaru: 10 olecsobb.

Buza októberre . . . . .	8 93—8 95
Rozs októberre . . . . .	6 76—6 77
Tengeri júliusra . . . . .	5 22—5 23
Tengeri augusztusra . . . . .	5 48—5 50
Tengeri 1905 májusra . . . . .	5 48—5 48
Zab októberre . . . . .	5 78—5 79
Repeze augusztusra . . . . .	—

### Az O. M. K. E. kerületi együletének megalakulása.

— június 13.

Debreczen város és Hajdu vármegye kereskedőinek színe java egybegyült tegnap délelőtt a Kereskedelmi Társulat dísztermében, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés végrehajtó bizottságának és a kerületi szervező bizottságnak lelkes felhívásait követve, megalakítsák az O. M. K. E. hajdumegyei kerületi együletét. Kétszázötven tag — közöttük több nagyobb pénzintézet — követte a felhívást és így az alakulás impozáns erővel mehetett végbe. Hiszük, hogy az új egyület nemcsak a kereskedők érdekeit veszi majd szorosan, hanem oda fog törekedni, hogy azzal kapcsolatban az ország, a megye és a város mezőgazdasági és ipar érdekeit is előmozdítsa. Ebben a feltevésben örömmel üdvözljük az új együletet és áldásos sikert kívánunk működéséhez.

Az alakuló gyűlésen megjelent Domahidy Elemér főispán és Rásó Gyula alispán, valamint Dobiecki Sándor orsz. képviselő is. Az O. M. K. E. központi vezetősége részéről a fővárosból lejöttek Kuncz József alelnök és Szirmay Artur igazgatósági tag, Debreczenből jelen voltak Szabó Kálmán alelnök és Szávay Gyula igazgatósági tag, Sándor Pál elnök táviratban fejezte ki sajnálkozását, hogy betegsége miatt nem jöhetett le.

Kardos László, a szervező bizottság elnöke, féltizenegy órakor megnyitván az alakuló gyűlést, üdvözölte a főispánt, az alispánt és Dobiecki orsz. képviselőt. Aztán röviden összefoglalva újból ismertette az egyesülés célját. Rámutat arra, hogy a kereskedő egymagába kis pont, de valamennyien tömörülve, együtt működve hatalmasnak válik, azzal hatni képes és sulyt tud szerezni magának.

A főváros és a vidék kereskedői nem riválisok, nincs ok féltékenységre, karöltve működhetnek. Nagyobb szám nagyobb sulylyal bír. Mindnyájan magyar kereskedők vagyunk! Mindnyájan egy cél felé törekszünk. Ne fellebbesés legyen ez a lelkes egyesülés, melynek csak ideiglenes a hatása, hanem legyen az terméskő, amely időről-időre mindinkább megszilárdul és nemcsak az ország határain belül, de messze külföldre is kiterjeszthesse hatását.

A lelkesen megéljenzett elnöki megnyitó után Rác Lajos dr. szervező bizottsági titkár felolvasta a bizottság jelentését, mely szerint a Kereskedelmi és Iparkamara, a Kereskedő Társulat, a Kereskedelmi csarnok és a Kereskedő Ifjak Egylete, mint törzstagokon kívül 211 rendes tagja van már a kerületnek, köztük a Közgazdasági Bank, a Polgári Takaré- és Hitelintézet és a Hajduböszörményi Takarékpénztár részvénytársaság. A többi pénzintézetek még nem határoztak.

Kuncz József, az O. M. K. E. alelnöke emelkedett fel ezután szólásra. Magyarország sajátos viszonyaiban rejlik az, hogy a főváros és a vidék kereskedői közt bizonyos

ellentét uralkodik, de ez az ellentét nem belső okból származik, az osztrák választja el őket. Első feladat tehát ezeket az ellentéteket elenyésztetni és létrehozni az országos egységet, hogy azután a kereskedelem érdekeit összhangzatba hozzák a mezőgazdasággal és iparral. A három tényező együttműködése hozhatja csak létre, hogy Magyarország boldoguljon. (Éljenzés.) Az egész országra kiható üdvös működést kell kifejtenünk. Üdvözlő Debreczen város és Hajdu vármegye kereskedelmi összpontosulásait. Nagy súlyt fektet rá, hogy a hajdu-megyei gócpont létesül. Szolgáljuk vállvetve hazánk közgazdasági fejlődését.

Zádor Lajos a Kereskedő Társulat nevében üdvözlő az együletet, amelytől várja, hogy folyton erősödve hazánk, városunk és az ország kereskedelmének érdekében hathatós működést fog kifejteni.

Kardos László elnök erre kimondja az O. M. K. E. hajdu-megyei kerületi együletnek megalakulását.

Domahidy Elemér főispán üdvözlő az ország közgazdasági tényezői közt egyik legtekintélyesebb helyet elfoglaló magyar kereskedelem fejlődésére irányuló egyesület megalakulását, amelytől kereskedelmünk hathatós fellendülését várja és reméli. *A magyar kereskedelem érdekeinek együttes, közös, egyöntetű megvédése mindnyájunk imminens kötelessége.* A maga részéről állásának keretén belül a vármegyei és városi törekvéseknek mindenben támogatására lesz és ha szükséges, azokat meg fogja oltalmazni. Isten áldását kéri a hazafias és áldásos működésre. (Zajos éljenzés.)

Szabó Kálmán a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke ennek a testületnek nevében üdvözlő az együletet, mint a kamarák testvérét. Az anyagi boldogulástól függ minden, annak kivívása az egyület célja. El kell érnie, hogy a közgazdasági közvélemény minél tágabb legyen és elhárítsa az akadályt az anyagi boldoguláshoz, amely akadály a politikában fekszik.

Szirmay Arthur ismeri Debreczen kereskedelmi életét. Az épp most közreadott kamarai jelentésekből látja a lokális érdekeket. Ezeken segíteni az O. M. K. E. hivatása.

Most a tisztikar választására került a sor.

Szentkirályi Tivadar elismeréssel és köszönettel sorolja fel azokat az érdemeket, amelyeket Kardos László a szervező bizottság élén, az egyület létrehozásában odaadó buzgalomával és nagy tekintélye latbavetésével szerzett. Ajánlja, hogy az egyület elnökévé Kardos Lászlót, mint legméltóbbat egyhangúan válaszzák meg.

A közgyűlés Kardos Lászlót viharos éljenzés közt egyhangúan elnökké választotta.

Kardos László szép beszédben fejti ki a kereskedő hivatását. Kívánja, hogy a kereskedői világ, amely az egész társadalommal, mint élő kapcsol, áll összeköttetésben, nemes elemekkel gazdagodjék, amilyeneket alapos képzettség és művelődés adhat. Ne idegenkedjenek a művelt, előkelő osztályok ettől a pályától. Közgazdasági alapon legyenek vagyonosak, előkelők, tudományosak, hogy Magyarország ne hadseregével, hanem gazdaságával szóljon bele az országok politikai koncertjébe.

A nagy tejszéssel fogadott beszéd után egyhangú választással megalakult a tisztikar a következőképpen:

Alelnök: Falk Lajos. Választmányi tagok: Debreczenből: Aron Jenő, Békés Lajos, Csanak József, Gyórfi Aladár, Félégyházi János, Fürst Ödön, Hochfelder Jakab, Hollender József, Kaszanyitzky Sándor, Kernhoffer József, Killer Ede, Kö-

vács Mihály, Löfkovits Arthur, Lusztig Károly, Májor János, ifj. Schwarz Vilmos, Szabó Miklós Várray János, Zádor Lajos, dr. Varga Lajos. Vidékről: Adler Samu H. Szoboszló, Friedrich Lajos Böszörmény, Karakas Zsigmond Nádudvar, Kodolányi Béla Püspökladány, Mező Jenő H. Böszörmény, Mády Géza B.-Ujváros, Paulinyi Vilmos Nádudvar, Schiachta János H.-Nánás, Tóth Pál H.-Dorog, Körner Béla H.-Szoboszló. A választmányba ezeken kívül bevonattak részint az Országos Egyesülésben birt tisztók alapján, részint mint törzstagok képviselői: Szabó Kálmán, az O. M. K. E. alelnöke. Szávay Gyula igazgatósági tag. Bechert Manó (Csarnok) vál. tag. Bárdos Géza (Társulat) vál. tag. Kontsek Géza választmányi tag. Somossy László (Keresk. Ifjak Egylete).

A közgyűlés ezzel bef jeződött.

Az ujonnan alakult egyület tagjai és vendégei lórákor diszebédre jelentek meg az „Arany Biká”-ban. Az asztalfőn Domahidy Elemér főispán foglalt helyet. Ebéd alatt a Magyar testvérek zenekara tüntette ki újabbán kiválóságát. Az első felkészöntőt Kardos László mondotta Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterre, majd Szabó Kálmán Domahidy főispánt, Szávay Gyula az O. M. K. E. vezérférfiát, Kuncz József Kardos Lászlót; Szentkirályi Tivadar Dobiecki Sándort, Dobiecki Sándor a debreczeni kereskedőket, Szirmay Arthur Szávay Gyulát, Rácz Lajos dr. a Kereskedő Társulat és a Kereskedelmi Csarnok vezetőit, Zádor Lajos Vecsey Imre városi főjegyzőt, Vecsey Imre a város nevében az együletet, Kernhoffer József a sajtót éllette, Rostkovic Arthur O. M. K. E.-re ültette poharát.

Ebéd közben érkezett meg a következő távirat Budapestről:

Kardos László urnak Debreczen.

Váratlan, de legyőzhetetlen akadályok miatt rendkívüli sajnálatomra nem vehetek részt mai nagyfontosságú gyűléseken. Debreczen a magyar kereskedelmnek és egyben a magyar gazdasági élet harmonikus fejlődésének ősi tényezője és önállóságának erős uttörője. Vezetésként alatt a jövőben is betölti méltó hivatását. Isten áldása legyen munkátokon kitűnő vendégeinkkel egyetemben. Szívvel üdvözlő

Bakonyi Samu.

Kovács József polgármester szintén levélben mentette ki távoimaradását.

## Az Eger—Debreczeni transverzális út.

Tiszafüred, június 13.

Midőn a kereskedelmi miniszter a pénzügyi bizottságban kijelentette, hogy a beruházási kölcsönből 43 millió koronát utépitésre fog fordítani, az Eger—Debreczeni transverzális út volt, amelyre első sorban minden szakember gondolt, hogy kiépitésre kerül.

A térképre csak egy pillantást kell vetni és láthatja minden ember, hogy a határszéligen vezető vonalok közt ez az irány a legelővidebb. Fontos ez hadászati szempontból, közgazdasági és közlekedésügyi érdekből egyaránt. Ezt felesleges bővebben indokolni, hiszen már évekkal ezelőtt foglalkoztatta ezen utépités a mérvadó köröket és nem lehetett ellene semmit mást felhozni, mint azt, hogy nincsen pénz.

Most országsszerte még a községek viczinális útjait is úgy építik a törvényhatóságok, hogy esetről-esetre a következő vámszedési jog iránt folyamodnak a miniszterhez és részben az utadó lekötésével, részben a kövezeti vám behozatalával, amor-

tizácionális kölcsön útján teremtik elő a legnagyobb összegeket és könnyítenek a forgalmon.

Az Eger—Debreczeni út irány két alakban van tervezve: a községek érintésével Tiszafüred—Egyek—Csege—B.-Ujvárosra és a községek mellőzésével a rövidebbirány Tiszafüred—Pusztaköcs—Hortobágyon át.

Fogadtassék el bármely utirány: tény, hogy ma már komolyan kell hozzáállni az Eger—Debreczeni út kiépitéséhez, mert ha most a beruházási kölcsönből nem csináljuk meg az utat, akkor ismét évtizedekkel odázzák el az ügyet.

E sorok írója mint Heves vármegye bizottságának tagja indítványt adott be e f. hó 13-án Egerben tartandó közgyűlésre, mely szerint karöltve Hajdu vármegyével írjon fel Heves vármegye a miniszterhez, hogy az Eger—Debreczeni transverzális út a beruházási kölcsönből építtessék ki.

Szükséges volna ám, hogy Debreczen és Hajdu vármegye törvényhatóságai szintén saját kezdeményezésből tegyék az ügyet magukévé és szorgalmazzák az utépitést a közlekedési kormánytól.

Némi áldozattal és a községek hozzájárulásával megvalósítható mindkét irány, csak ébrednünk kell ama lethargikus al-munkból, mely már az eltespedésre vezetett.

Veisz Gaspár.

## IRODALOM.

### A holnap férfiai.

(Tanulmány az alkalmazott lélektan köréből. Irta: Harkányi Ede dr. Politzer Zsigmond és fia kiadásában jelent meg. — Ára 4 korona)

Bárhon forduljunk meg szerte az országban, érintkezzünk a társadalom bármelyik rétegével, mindenütt és mindig találunk fogunk a panaszszal, hogy nehéz az élet. És napról-napra nehezebb.

Pedig az életnek mindazon föltételei, amelyek korábban meg voltak, meg vannak ma is. A föld még nem fáradt, gyümölcseit bővebben ontja. A technika óriási haladása nap-nap után tökéletesebb eszközöket bocsát rendelkezésünkre a termelés, feldolgozás és forgalom előmozdítására. Megannyi olyan eszközök, amelyek az élet terhet könnyíteni hivatják.

Mi hát a jelenség oka, hogy az élet nehezebb, holott föltételei előnyösödnek?

Nagy kérdés. Méltó kérdés. Megérdemli, hogy kiváló tudósok, politikusok és nemzetgazdászok kutatásuk tárgyává tegyék. De nem teszik.

„Az élet nehéz”. Ezt megállapítják és aztán pont. Millió és millió ember sóhajtván mondja ezt naponta, de okai nem érdeklik. Sem kedvök, sem idejük nincs, hogy ily rejtélyekkel foglalkozzanak.

„Az élet nehéz”. Ezren és ezren hangoztatják ezt azok, akik a dolgok okait is szokták kutatni. És — végre is Magyarországon vagyunk, ahol nem „élned és halnod”, hanem politizálnod kell — s kutatják a rejtélynek politikai nyitját. Pedig — horribile dictu — nem mindennek a mérge és nem mindennek a gyógyszer a politika.

De hát mi is az ok? Mert okatlanul sok minden történik, de ok nélkül semmi. S ha ismerjük a baj okát, hol van s mi a legjobb, legbiztosabb gyógyszer?

Egy fiatal magyar bölcselet: Harkányi Ede dr. a „A holnap férfiai” című most megjelent munkájában megadja kérdéseinkre a választ.

Fiatal ember ez a dr. Harkányi — éveinek számát tekintve. S fiatal, a munkakedvet, munkabírást illetőleg is. De a tudása, az már meglelt, teljes férfit állítja elénk s

míg egyfelől széles látókörre, óriási anyag- és adathalmazra meglep, addig másfelől minden sorából kitetsző az a törekvése, hogy hasznos munkát végezzen, tiszteletet ébreszt személye iránt.

Tudományos készültséggel és tudományos alapon lát hozzá dr. Harkányi kitűzött feladatának megoldásához. De, ami műveit igazán értékesé teszi s ami azt a meggyőződést ébreszt fel bennünk, hogy e műben nem egy csupán elméleti jelentőségű értekezést nyertünk, hanem husból és vérből való ideákat, megvalósítható és megvalósítandó eszméket, az: hogy e műben a tudomány és a mindennapi élet tapasztalatai karöltve, egymást támogatva és egymást megvilágítva haladnak.

Nyitott szemmel nézi szerző a világot és nemcsak nézi, hanem látja is a körülötte történőket. Megfigyeli embertársait és vizsgálja önmagát. Vegyelemzi a külvilág eseményeinek az ő lelki életére gyakorolt hatását. Kutatja az események mozgató erőt, fűrkészi az erők működését. Látja, hogy bizonyos erők, bizonyos feltételek mögött mit eredményez. Gondolkozik a fölött, mily eredményre jutnánk, hogyha ugyanazt az erőt más feltételek közé szorítanánk. S azt találja, hogy nincs minden jól s hogy az egyén, a család, a társadalom és az állam együttes és közös munkájával helyes mederbe lehet terelni a most tévutakon veszteglő erőket. Ha minden erő akkor és ott működik, ahol és amikor működni kell a természet és a józan ész parancsa szerint, akkor megszűnik sok anomália, felszabadul sok lekötött erő és számos más, most kiaknázatlanul vagy rejtve levő erőforrás napfényre kerül.

De ahhoz, hogy az erők céltudatosan és hasznosan használtassanak fel, ahhoz szükséges első sorban, hogy mi magunk fölismertjük a helyesen való élést, a jó erőválasztás elvét, másodsor, hogy az így nyert jóknak és üdvösöknek felismert elveket belé oltjuk gyermekeinkbe, vagyis neveljük őket.

Nálunk csak tanítják a gyermeket, az ifjút, de nem nevelik. Televerik fejét ezerféle szép és nem szép, könnyű és nehéz tudománnyal, csak egyre nem tanítják meg: arra, hogy hogyan éljen? Iskoláink, amelyeket gyermekeink azért látogatnak, hogy ott a megélhetéshez szükséges mindenféle tudást megszerezzék, csupán műveltséget igyekeznek a gyermekbe oltani, de semmit, ami a megélhetéshez segítené őket. Az iskolák tehát — mai rendszerükben — oly célt szolgálnak, amely célt általuk nem kívánjuk elérni, s viszont azt az eredményt, amelyet tőlük várunk, nem nyújtják.

Mi az eredmény? Az ifjú készületlenül lép az életbe. Az összes szín háboruról teljesen informálva van, de azt, hogy miként szeresse meg a mindennapi kenyeret, nem tudja. A következmény aztán lehet-e más, mint a hivatalnoki pálya előzőnlése, proletariatus, protekció hajszolás, inság,

nyomor, testi és lelki dekadencia. A „nehéz az élet.”

Nem szabad ezt tétlenül nézni tovább. Látjuk, hogy a ma férfainak teste beteg, akarata gyenge, tudása nem felel meg a jelenkor viszonyainak. Nem szabad e tökéletlenséget változhatatlannak tartani, nem szabad a körülményekkel megalkudni, nem szabad még a csata előtt lemondani a győzelemről.

Tökéletesíteni kell az egyént. Tökéletesebb emberek jobb társadalmi kereteket fognak teremteni. E cél elérését állapítja meg a szerző, e cél gyakorlati eszközeit kívánja birni. A holna férfiatp bátorítja és tanítja.

A műhöz dr. Alexander Bernát irt előszót, melyben többek között ezeket mondja:

„A szerző... győzelmes biztossággal megállapítja, hogy másképp kell nevelni a gyermeket, az ifjút, a férfit, a nemzetet. A nevelést a szó legtágabb, legigazabb értelmében magyarázza... Ez a könyv jó hasznos könyvnek ígérkezik.”

Nagyon röviden és hézagosan ismertettük e valóban jeles és hézagpótló művet. Nem is ismertetni szándékoztunk azt, hanem inkább az volt szándékunk, hogy a komoly, tartalmas könyveket olvasni szeretők figyelmét e műre felhívjuk.

Tudunkkal dr. Harkányinak ez az első műve. Érdeklődéssel tekintünk irodalmi folytatásos munkássága elé. Végezzük Alexander Bernát „Bevezetés”-ének végső szavaival:

„Jó ügyet és jó könyvet ajánlunk, midőn a szerzőnek ezt az első művét a komoly olvasónak figyelmébe ajánljuk.”

dr. B. E.

## REGÉNYCSARNOK.

### A boldogság.

— Francia regény. —

39

— A szépnek fogalma Istenhez hasonló, ön magában hordja becsét és mitsem nyer nagyságban hymnusok és dicsénekek által. Ellenben azon dicsőítő szavak, énekek, festmények s mindaz, mit a való szépítésére találnak fel az emberek, nem szolgál egyébre, mint azon szent érzelem megcsönkítésére, mely keblünkben támad, midőn a nélkül merülünk el szemléletébe, hogy azzal foglalkoznának gondolataink, mi módon tudjunk kifejezést adni azoknak.

— Hogyan? Mi volt ez? — kiáltá fel Fülöp meglepetve. — Kegyed művészetellenes rendszerből korlátolt eszmék hirdetője? — Ez alkotás kegyed ajkairól

jöve, epp oly visszatetsző, mint csunya hernyó a virágzó rózsaton.

— Óh most mindjárt meg lesz ön fogva — viszonzá élénken Mariánna; — a hernyó egy rózsaton nem visszatetsző valami, mert épen azok, melyek rózsáikon élődnek, oly finomak, oly sima puhák s üde tavasz leggyöngédebb zöldszínét viselik magukon

Ön soha sem nézett meg figyelemmel egy ily hernyót, tisztelt festő ur. A hernyók közt vannak csodaszép példányok, csunyát pedig egyet sem ismerek.

Minő szemmel nézné ön az én nagy-szavu ökreimet, miután egy ily kis állatkának sem birja elviselni jelenlétét?

— André ur — szól most Fülöp — ön a természetbuvár, hitette volna el keresztleányával, hogy a művészet megölője a természet iránt táplált szent érzelmeknek. Ha ugy van, akkor mondhatom szép kis paradoxonra oktatót.

— Azon állítás valóban paradoxonként hangzik önnek vitatkozásába — válaszolt André — s az, mit ön tart magáról, nem kevésbé az, mint amit Mariánna mond. Azt hiszem, ügyesebben téve fel a kérdést a vitatkozás is jobb eredményre vezetne.

— Tegye fel tehát jól keresztatyám — szól Mariánna.

— No jól van, én ekként értelmezem a dolgot — mondá Péter Gaucher felé fordulva. — Ön azt hiszi, hogy a látásra szükség a tudás is, magam is e véleményen vagyok. A természetbuvár jobban lát, mint egy földműves, de a művészet egészen más valami, mint a tudomány és mielőtt megtanulnók kifejezni, éreznünk kell azt. Ezt akarta mondani Mariánna. Ó azt véli, hogy ön még nem tanulmányozhatta, nem szerethte eléggé a természetet arra, hogy azt a maga nagyságában visszaadhassa. Jegyezze meg, hogy ő épp oly kevéssé látta önnek festményeit, miként én és hogy nem önnek tehetségét veti ő bírálat alá. Csak a modor és rendszer ellen van kifogása, melyet igen merészen talál egy ily egészen fiatallegén szájában. Ó azt hiszi, hogy nem a műteremből kell menni a szabadba tanulmányozni a természet szépségeit, hanem a szabadból a műterembe, azaz az ember nem azért tanul meg látni, mert festő, hanem azért tanul meg festő lenni, mert már tud látni. Nemde ezt akartad te monda Mariánna?

(Folyt. köv.)

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

## SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerármban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajozár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

## TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota.)



**Oriási választék**

== érkezett raktárra ==

szébbnél-szebb

**RUHADISZEBBŐL,**

== CSIPKÉK, ==

**Guirlandok,**

== NAPERNYŐK, ==

DIVAT- és BŐR-ÖVEKBŐL.

**BOSZNAY J. és TÁRSA**

divatruházába,

2 Debreczen, Kossuth-utca. 5. sz.

**Apró hirdetések.**

|| Dija 10 szög 40 fillér, minden további  
szög 4 fillér, vastagabb betűkkel u omta-  
zott szög 4 kr. 8 fillér ||

**Nyavalyatörés!**

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapothoz szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. hattyú gyógyszerertálatnál. Majna Frankfurt.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE! 3-4 középiskolát végzett jó házból való fiú tanulól felvétetik a László Albert és Társa-féle könyvkereskedésben, Debreczen.



A legolcsóbb  
bevásárlási forrás  
**Székely Jenő és Társa**

utod.

uri és női-divat

czipőraktár cégnél

Piac-

szent-Anna-utca  
sarkán.

**Félix gyógyfürdő.**

Nagyváradtól délre 7 kilométer távolságban, 140 méterre a tenger színe fölött, nagyterjedésű tölgy erdőségtől borított hegyekkel környezett csendes völgyben, a nagyvárad-belényesi vasut és országut mentén fekszik. Hétfő (7) szállodájában 165 szoba van, minden igényeket kielégítő módon s a folyó évben teljesen ujonnan berendezve, nyolcz tükör és tiz kádfürdővel felszerelt fűdőküszökökkel, mint a szállodákkal, mint a gyógy- és étteremmel csuokit és télen fűtött folyosókkal vannak összekötve. — 49 C. fokú hévforrásának vízbősége páratlanul áll Európában, napi mennyisége 17 millió liter. Természetes iszap, vásártelk moór, szénsavas, sós, jódos, szikós s bármely másnemű kombinált fürdő rendelkezésre áll. A kénsavas sókban gazdag és kénhidrogént is tartalmazó hév víz különösen javalt fürdő alakjában: Csuzos és közvényez bántalmaknál, izületi gyuladásoknál, csonttörések és ficamodások után, idegzsábkánál (pl. ishyas) némely hórbaajodnál, görvélv és angolkánál, idült fekélyeknél és sebesülések után maradt tapadó hegeknel női betegségeknel, idült méh és petefészek gyuladások, méhurut me dence, beli sejtiszóveibeli és izzadmányoknál, idült ve elobná (Bright kor) stb. Ivógyógyászok alakjában pedig: idült gyomor bántalmaknál, mácsas székrekedésnél, vesekőveknél, a máj és epehólyag betegségeknel (sárgaság epekővek) és cukorbetegségnél. A fürdő orvosai dr. Matolay Károly operatív, nőgyógyász, volt közkörházi igazgató főorvos, ki május-szeptemberig a fürdőtelepen, télen pedig Nagyváradon lakik s telefon hívásra télen is bármikor megjelenik a fürdőtelepen. Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik Forgalom: 6500 fürdővendég 20 ezer kiránduló. A fürdő tulajdonosa a jászovári premontréi rend és a fürdő bérleje Komzisk Alajos nagyköltséggel a folyó évben mindent újjalakítottak s mindent ujonnan a legelegánsabba rendezték be.

Téli kúra penzionnal.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Anusi szőlőtelepének

**„asztali-bor“**

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

**Máyer Jenő.**

**MIHALOVITS J.**

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN, FÓTÉR, 31 IK SZAM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

**Harmat-crème** arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát napal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használandó poudert, mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható

**Harmat-arczpor,** mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható

u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz ára 50 fillér.** — **Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.** — **A Mollitergin,** legkiválóbb arc s különösen kéz bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcz bőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat.

**Egy üveg Mollitergia ára 1 korona.**

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle

**Növényi-hajszesz.** Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatásabiztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, Nem piszkítja a fehérmüt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára: vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készült ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

**Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona.** — **A Mihalovits-féle**

**Iztelen csukamajolaj** teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. — **A Mihalovits-féle**

**China-bor, China vasp-bor, Condurangó-bor,**

**Pepsin-bor**

**Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.**